

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1078/2019
24.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Татјане Васовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К 87/19 од 29.05.2019. године и Вишег суда у Неготину Кж1 45/19 од 23.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 24.12.2019. године, већином гласова, донео је:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Татјане Васовић, као основан, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Неготину К 87/19 од 29.05.2019. године и Вишег суда у Неготину Кж1 45/19 од 23.07.2019. године, тако што се:

I

Окривљена АА, са личним подацима као у изреци првостепене пресуде, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Што је дана 27.04.2017. године, у Неготину, у урачунљивом стању и са умишљајем, као сведок, у законом прописаном поступку дала лажни исказ, на тај начин што је у предистражном поступку на записнику о испитивању сведока сачињеном у Основном јавном тужилаштву у Неготину у кривичном предмету Кт бр 127/17 против осумњиченог ВВ, због кривичног дела кријумчарење у покушају из члана 230. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, лажно исказала да је окривљени у понедељак поподне, крајем фебруара 2017. године, дошао њој у посету, у ... код ..., иако је знала да у то време осумњичени ВВ није био у посети код ње, при чему је знала да даје лажан исказ и била је свесна свог дела и хтела је извршење дела, а знала је и да је њено дело забрањено,

- чиме би извршила кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 1. Кривичног законика,

II

Окривљена ББ, са личним подацима као у изреци првостепене пресуде, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Што је дана 27.04.2017. године, у Неготину, у урачунљивом стању и са умишљајем, као сведок, у законом прописаном поступку дала лажни исказ, на тај начин што је у предистражном поступку на записнику о испитивању сведока сачињеном у Основном јавном тужилаштву у Неготину у кривичном предмету Кт бр 127/17 против осумњиченог ВВ, због кривичног дела кријумчарење у покушају из члана 230. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, лажно исказала да је окривљени у понедељак увече, крајем фебруара 2017. године, дошао њој у посету, у ... код ..., иако је знала да у то време осумњичени ВВ није био у посети код ње, при чему је знала да даје лажан исказ и била је свесна свог дела и хтела је извршење дела, а знала је и да је њено дело забрањено,

- чиме би извршила кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 1. Кривичног законика,

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда на основу члана 265. став 1. ЗКП.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину К 87/19 од 29.05.2019. године, у ставу првом окривљена АА оглашена је кривом због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 1. КЗ па јој је изречена условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљена у року проверавања од 2 године, рачунајући од правноснажности пресуде, не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљена АА обавезана је да на име паушала плати суду износ од 11.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 1.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Другим ставом изреке ове пресуде окривљена ББ је такође оглашена кривом због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 1. КЗ па јој је изречена условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљена у року проверавања од 2 године, рачунајући од правноснажности пресуде, не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљена ББ обавезана је да на име паушала плати суду износ од 11.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 1.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Неготину Кж1 45/19 од 23.07.2019. године одбијене су као неосноване жалбе заједничких бранилаца окривљених АА и ББ, адвоката Татјане Васовић и Вучића Поповића и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљене АА и ББ, адвокат Татјана Васовић, због разлога предвиђених у члану 485. став 1. тачка 1), 485. став 2. и 4., 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као и свих осталих повреда предвиђених чланом 438. и 439. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлучивање или да предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи и према окривљенима изрекне ослобађајућу пресуду. Предложила је да се закаже јавна седница на коју ће бити позвана оба браниоца и обе окривљене.

Разматрајући захтев за заштиту законитости на седници већа одржаној сходно одредбама члана 487. и 488. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао да је захтев изјављен од овлашћеног лица, благовремен и дозвољен.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Татјане Васовић, је основан.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених правноснажне пресуде се побијају, поред осталог, и због повреда закона из члана 439. ЗКП. Испитујући основаност поднетог захтева, у оквиру правца и основа поднетог захтева, Врховни касациони суд налази да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер у конкретном случају нема радње кривичног дела.

Одредбом члана 424. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да ће у пресуди у којој се оптужени оглашава кривим (осуђујућој пресуди) суд изрећи за које дело се оглашава кривим, уз назначење чињеница и околности које чине обележја кривичног дела, као и оних од којих зависи примена одређене одредбе кривичног закона.

Одредбом члана 335. став 1. КЗ, прописано је да ће се казном затвора до три године, казнити сведок, вештак, преводилац или тумач, који да лажни исказ пред судом, у дисциплинском, прекршајном или управном поступку или другом законом прописаном поступку.

Дакле, радња извршења овог кривичног дела састоји се у давању лажног исказа, при чему лажни исказ представља изјаву која садржи потврђивање неистинитих чињеница или негирање истинитих.

Из списка предмета произилази да су окривљене, у својству сведока у предмету ОЈТ у Неготину Кт 127/17 на записнику од 27.04.2017. године, којом приликом су упозорене да су ослобођене дужности сведочења у поступку против окривљеног ВВ, због кривичног дела кријумчарење у покушају из члана 230. став 1. у вези члана 30. КЗ, који им је брат, дале свој исказ везано за критични догађај односно чињеницу када је окривљени био код њих. Даље из списка предмета произилази да су окривљене на главном претресу одржаном пред Основним судом у Неготину 11.05.2018. године у предмету К 280/17 изјавиле да не желе да сведоче у поступку који се води против њиховог брата—окривљеног ВВ због због кривичног дела кријумчарење у покушају из члана 230. став 1. у вези члана 30. КЗ.

Како су окривљене у кривичном поступку који се води против њиховог брата несумњиво ослобођене од дужности сведочења (члан 94. став 1. тачка 2) ЗКП), то се сваки њихов ранији исказ, а посебно онај дат пред ОЈТ у Неготину дана 27.04.2017. године, који представља радњу предметног кривичног дела, не може ни на који начин користити у кривичном поступку.

Привилеговани сведок се може користити својим правом у свакој фази кривичног поступка када се саслушава и то све до правноснажности одлуке, а записници о исказу привилегованих сведока морају се издвојити из списка када сведок изјави на било ком испитивању да не жели да сведочи, што суд није учинио у другом поступку у коме су, овде окривљене, биле сведоци.

Према томе, исказ сведока који за кривични поступак није пуноважан (валидан), не може да буде основ оптужења – конкретно радња или предмет кривичног дела, за које су окривљене оптужене и правноснажно оглашене кривима.

Налазећи из изнетих разлога, да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљених, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, када је утврђено да су радњама описаним у изреци првостепене пресуде окривљене извршиле кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 1. КЗ, Врховни касациони суд је преиначио побијане пресуде и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, окривљене ослободио од оптужбе да су извршиле по једно кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 1. КЗ, јер дело за које су окривљене оптужене није кривично дело и одлучио да трошкови кривичног поступка у смислу члана 265. став 1. ЗКП, падају на терет буџетских средстава суда.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић